

[Poul Sørensen.]

håber, at vi kan komme til vejs ende med frivillighed kommunerne indbyrdes. I den sidste ende kan der jo komme problemer, som folketingset må beskæftige sig med; men foreløbig tyder meget dog på, at de planer, som er tilrettelagt for de forskellige amter, efterhånden vil blive godtaget alle steder.

Som allerede berørt af mine forgængere her på talerstolen er det spørgsmål, som vil skabe vanskelighederne, omegnskommunerne og særlig de store og stærke omegnskommuner. Her må vi tage et forbehold. Vi er ikke på nuværende tidspunkt overbevist om — og vi bliver det måske heller ikke — at man her blot skal indlemme det hele og gøre de store købstæder endnu større. Det må afvejes, hvorledes man kan gribe ind her. På den anden side deler vi ganske den opfattelse, at en velstyret, stor købstadkommune ikke skal være afskåret fra udviklingen; den må der skabes basis og mulighed for. Men hvor vidt man her skal gå med indgreb, er altså noget, vi sætter et spørgsmålstejn ved.

Om sammensætningen af det organ, som ministeren gerne vil have til rådighed, kommunalreformkommissionen — et skrækeligt ord — har der hersket usikkerhed. Jeg vil gerne for mit vedkommende sige, at jeg ikke på nuværende tidspunkt er overbevist om, at folketingets medlemmer har deres plads i denne kommission. Den får et administrativt arbejde og et arbejde af en særlig karakter. Jeg frygter for, at hvis folketingset stiller repræsentanter for partierne til rådighed, vil langt flere af disse vanskelige opgaver fluks ende her i huset til gennemdrøftelse i de forskellige grupper. Dette er synspunkter, jeg gerne vil rejse, når vi begynder på udvalgsarbejdet. Jeg mener, at de kommunale organisationer i forbindelse med embedsmændene har bevist, at de kan nå langt i samarbejdet. De folketingsrepræsentanter, der har siddet i kommunallovskommissionen, har, bortset fra en enkelt, jo ikke haft den arbejdsbyrde, som de øvrige medlemmer har haft. Jeg

er sikker på, at man vil kunne løse problemet om sammensætningen, og vi er selvfølgelig villige til at drøfte og diskutere det.

Hvad angår de hovedopgaver, der er stillet os, er vi altså parat; det gælder at udforme amtsinstitutionen sådan, som lovforslaget peger i retning af, med frivillighed for de små eller de mindre kommuner, så der kan arbejdes videre, som man har gjort hidtil. Så kan man drøfte, i hvilken udstrækning man i forholdet mellem provinsbyer og omegnskommuner skal give ministeren den bemyndigelse, han sammen med kommissionens flertal ønsker til at kunne afgøre spørgsmålene endeligt.

Jeg afholder mig fra at komme ind på meget af det, som det ellers ville være interessant at diskutere; det kan vi gøre i udvalget.

Jeg har til slut kun nogle bemærkninger til lovforslaget om kommunernes styrelse, som vi vel får lidt mere tid til at behandle; det er formentlig ikke den sag, der presser så stærkt på. Det er klart, at en sådan lov bør være der som et tilbud til de kommuner, der nu skal tage stilling til deres fremtid, således at de kan vide, hvad de går ind i på dette område.

Vi er tilfredse med, at amtsrådene fremtidig skal vælges ved direkte valg i købstæder og alle kommuner inden for amtet. Vi er tilfredse med, at det folkevalgte element drages stærkere frem. For ikke at blive misforstået vil også jeg gerne udtale en anerkendelse af det store arbejde, amtmændene gennem generationer har udført. Men nu må det være det folkevalgte element, der tager sæde for bordenden og leder arbejdet. Jeg er sikker på, at det vil blive nyttige, gode og stærke kommunale organer, der skabes ved den nye måde at vælge amtsrådene på og ved, at vi lader dem konstituere sig selv med formand, og i den udstrækning, det er passende og praktisk, lader dem selv lede arbejdet. Det er samme fremgangsmåde, der er prøvet og kendt inden for kommunerne i mange år.

Hvad angår spørgsmålet om kommune og stat, er det mit indtryk, at det tilsynsråd,